

Innspill til planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel i Froland kommune

Kommuneplanens arealdel er det overordnede styringsdokumentet for bruk av areal i kommunen. Det er derfor svært underlig at kommuneplanens arealdel skal rulleres på bakgrunn av ett innspill som kom i forbindelse med høringsperioden for kommuneplanens samfunnsdel (Ref. forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel for Froland kommune). Dette vitner ikke om god og langsiktig planlegging, men om å tilrettelegge for enkelttiltak i en plan som skal være den operative delen av kommunens langsiktige og helhetlige forvaltningsansvar.

Det er gledelig å se at planprogrammet legger føringer som følger kommunens arealstrategi (eller forslag til denne) som blant annet har hovedtrekk som sier at næringsutbygging skal forekomme etter ABC-mønster, at man skal ivareta jordbruk og skogbruk, at man skal ha trygge skoleveier og ikke minst hensyn til klima og miljø.

Undertegnede vil bemerke at hensyn til klima og miljø krever kompetanse og kunnskap. Undertegnede er bekymret for at dette kan være mangelfullt i Froland kommune i dag. Dette eksemplifiseres i kommunedelplan for klima, side 11, i første punkt under «Viktige definisjoner», der kommunen slår fast at Froland kommune i dag er klimanøytral. Kommunen gjør denne konklusjonen ut ifra at Froland kommune har jord og skog som binder opp like mye eller mer CO2 ekvivalenter enn det som slippes ut innen kommunens geografiske avgrensning, Jf. Miljødirektoratets utslippstall. Dette er i beste fall mangel på kunnskap og kompetanse innen fagfeltet klima. Jordens, og skogens naturlige karbonlagre har absolutt ingenting med de menneskelige utslippene å gjøre i så måte. Dersom Froland kommune ønsker mer kunnskap om karbonbinding, karbonlagring, naturlige utslipp og menneskeskapt utslipp kan de ta kontakt med undertegnede. Undertegnede vil gjerne presisere at Froland kommune ikke er klimanøytrale, Jf. UNFCCC sin definisjon på klimanøytralitet, som tydelig sier (Direkte sitat, engelsk): «*Climate neutrality means that you bring your emissions down to zero*». Raskt oversatt betyr det at klimanøytralitet er når Froland kommunes geografiske område har 0 utslipp av klimagasser. Det er derfor en absurd påstand fra kommunen å hevde at Froland kommune er klimanøytrale. Undertegnede er derfor bekymret for kunnskapsnivået rundt temaet klima, bærekraftig utvikling, bevaring av skog og naturmangfold, karbonrikt jordsmonn og at vurderingene som skal gjøres vil hensynta disse elementene på god nok måte.

Froland kommune har som mål å aktivt arbeide for å tilegne seg arbeidsplasser innenfor egen kommune. Isolert sett er dette en naturlig og konstruktiv målsetning, men undertegnede vil sterkt anbefale å gjøre vurderinger knyttet til om alle andre hensyn skal ofres i jakten på arbeidsplasser. Arbeidsplasser betyr ikke nødvendigvis flere innbyggere, Jf. Telemarksforskning sin rapport «Attraktive distriktskommuner anno 2018», publisert 2018. Man må derfor vurdere behovet for økning i arbeidsplasser opp imot andre fagområder og satsingsområder i kommunen, og ikke blindt følge etter kapitalistene i sin jakt etter stadig profitt på bekostning av natur, miljø, klima og ikke minst kommende generasjoners muligheter for et verdig liv.

Undertegnede stiller store spørsmålstegn ved formuleringer i planprogrammet til revisjon av kommuneplanens arealdel. En effektiv bruk av ordet «grønn industri» og «grønn og kraftkrevende industri» er svært uheldig når man ser bakgrunnen for rulleringen. Undertegnede kan ikke annet enn å vise til betegnelsen «grønnavsking», og det er trist at en offentlig forvaltningsmyndighet blir brukt av private aktører for å fremme en slik agenda. Dersom tiltaket som er bakgrunnen for revisjon av kommuneplanens arealdel hadde noen form for bærekraftig fokus, ville arealet som ble spilt inn som

innspill til kommuneplanens samfunnsdel blitt umiddelbart avvist. Det er absolutt ingenting grønt, langsiktig eller klimavennlig ved et slikt tiltak. Det er et tiltak som vil virke sterkt imot all kjent vitenskap om naturmangfold, CO2 utslipp, CO2 binding, klimatilpasning og ikke minst vil det over tid skape større mistillit til selskaper som har et genuint ønske om å bidra aktivt i kampen mot klimaendringene og å skape en fremtid hvor fremtidige generasjoner selv kan få muligheten til å bygge et samfunn som vil kunne legge grunnlag for innbyggernes mulighet til en livskvalitet vi alle nyter godt av i dag.

Det er gledelig å se at plankriterier i planprogrammet for revisjon av kommuneplanens arealdel i Froland kommune spesielt nevner at plassering av næringsareal skal skje på en måte som gir «*mest mulig miljøprofitt*». Det er dog store motsetninger mellom å plassere næringsareal i områder som gir mest mulig miljøprofitt, og å revidere en hel kommuneplan på bakgrunn av ett konkret innspill som, fra et miljøperspektiv, er et skrekkeeksempel. Undertegnede er forvirret i måten Froland kommune opptrer på, og gjør sine tanker om hva den faktiske motivasjonen for en slik revisjon kan være. Det er store motsetninger mellom det som er skrevet i planprogrammet, og bakgrunnen for revisjonen i sin helhet.

Fremdriftsplanen er svært ambisiøs, og fremstår useriøs. Samfunnsplanlegging og samfunnsutvikling er en modningsprosess, og som vist til tidligere er det fagområder kommunen vil måtte styrke kompetanse og fagkunnskap for å kunne ta informative og langsiktig gode avgjørelser. En slik fremtidsplan vil på ingen måte hensynta den oppgaven det er å revidere kommunens viktigste operasjonelle dokument, og vil på ingen måte skape en langsiktig, bærekraftig og konstruktiv utvikling for kommunens innbyggere, som undertegnede høflig vil påminne om at er bakgrunnen for kommunens eksistens.

Medvirkningsprosessene det er lagt opp til er svært mangelfulle, og vil ikke gi et komplett bilde av innbyggerne i kommunen sine faktiske meninger, behov eller refleksjoner. Det er også store mangler med tanke på involvering av barn og unge. Dersom dette ikke revideres til planprogrammets 2. gangs behandling, vil det være svært beklagelig. Med tanke på at revisjonen ene og alene er på bakgrunn av ett ønsket tiltak, ville det vært naturlig å ha flere omfattende medvirkningsprosesser med de menneskene dette tiltaket vil medføre negative konsekvenser for. Dette fremstår useriøst fra et forvaltningsorgan, og vitner ikke om god samfunnsplanlegging. Det er heller ikke i tråd med plan- og bygningslovens krav til medvirkning. Undertegnede viser til regjeringens veileder for medvirkning i planlegging. (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Medvirkning-i-planlegging/id764244/>)

På tross av at Miljødirektoratet er en flott destinasjon angående kunnskapsgrunnlag for klima, bevaring av naturmangfold, artsmangfold etc. er det viktig å vite om Miljødirektoratets begrensninger og metodikk. Metodikken i utregninger er i beste fall generelle, og vil ikke nødvendigvis gi et komplett bilde av konsekvensene tiltak faktisk får for klimaet, naturmangfoldet og de kommende generasjoner. Det anbefales at det settes av midler til ekstern bistand i forbindelse med innspilt tiltak, slik at det kan gjennomføres et grundig arealregnskap, klimaregnskap og analyse av hvilke påvirkninger ønsket tiltak vil ha på naturmangfoldet i område- og tiltakets negative effekt på natur- og artsmangfoldet som følge av oppstyking av sammenhengende naturområder.

Effektiv, konstruktiv, miljøvennlig, bærekraftig og langsiktig planlegging krever gode løsninger og et helhetlig fokus. Som et enkelt eksempel er det avgjørende at kraftkrevende industri legges i nærheten til bygg og anlegg som kan utnytte overskuddsvarmen slike virksomheter produserer. Dette vil ikke være mulig ved gjennomføring av tiltaket som er bakgrunnen for revisjon av kommuneplanens arealdel.

Jeg vil avslutningsvis igjen presisere at Froland kommune ikke er klimanøytral. Det er faktisk veldig viktig at politikere og administrasjon jobber med riktige forutsetninger.

Mvh

Øyvind Myhren Tjøstheim